

Navenda Siyasî û
Desteya Kargêriyê a
PDKÎ lihev civiyan

»»» R:3

Roştem Cehangîrî:
Li gor gotina Dr.
Qasimlo hezar dost
kêm e, û dujminek
jî zêde ye.

»»» R:5

Agirî

*Bideştveanîna mafên netewî yên gelê kurd
di çarçoveya Îraneke demokratîk û federal de*

Duheftînameyek Siyasetî-Giştî Ye, PDK Îranê diweşîne www.kurdistanmedia.com/kurdî
www.agirimedia.org Hejmar (353) 06-07-2019 Buha (1000) Tûmen

Zeman
nagihîjê

»»» R:2

Di pêşwaziya rêberê herman de

Sî salî berî niha û di 13.07.1989`an de dîroka mirovahiyê xaleke reş û qirêj li ser eniya xwe dît. Di roja reş ya 22`ê Pûşperê de ter-Sorîstên dilreş pêxemberê aştiyê Dr. Qasimlo li Viyen a paytextê hunerê teror kirin.

Ji vê rojê şûnda heya niha rêvîngên riya bicoş ya Qasimloyê mezin hemû roj û demekê wî rêberê xwe yê leheng bi bîr tînin û îsal jî bona yad û bîranîna wî rêberê kêrhatî kurdên derve biryara “Rasan” a diyasprayê dane, da ku bi kombûna li pêşberî parلمان-toya YE ji aliyekî ve peymanê digel rêbaza Dr. Qasimloyê şehîd nû bikin û ji aliyekî din ve jî bi yekîtiya xwe hawara belengaziya gelê xwe bigehînin guhên cîhana neguhdar û terorîzma dewletî ya Komara Îslamî şermezartir bikin.

Hevdem di navxwe ya welat de jî li gund û bajarên Rojhilata birîndar wek salên borî xelkê emegdar û rizgarîxwaz ên nîştiman pêşmergeyên bajar û endam û alîgirên PDKÎ ku bi dersên rêberê xwe ê şehîd hatine perwerdekirin, bi encamdana çalakîyên curbi-cur ên teblîxî diselîmînînin ku heya gihîştin bi hêvî û armancên şehîdên riya rizgariyê dev ji xebat û tekoşînê ber nadin û wê bajar bikin palpiştê rastî û çiya.

Di vê derheqê de jî Dezgeha Rêkxistîna PDKÎ çend rênîmayî belav kirine ku weha ne: -Nîşandana kerb û kîna xwe ji siyaseta teror û serkuta bixwîn a Komara Îslamî. -Bilindragirtina bîranîna şehîdê rêber Dr. Qasimlo -Xemilandin a kolan û şeqaman bi poster û wêneyên taybet bi 22`ê Pûşper -Nivîsandina dirûşm û belavkirina tiraktan -Lixwekirin kincên Kurdî -Bikaranîna rengê şîn ê es-manî wekî baweriya Dr. Qasimlo bi aşti û avedanîyê -Mifahstandin ji gulên sor wekî sembola şehîdan

Sergotar

Zeman nagihîjê

N: Kerîm Perwîzî

Yek ji taybetmendiyên diyar û derheşt ên demê, pêk tê ji vê ku her tiştî demdar dike, û bi derbazbûna zeman, dema wan derbaz dibe. Yan bi gotineke din nûbûna diyarde û bûyeran bi demê ve girêdayî ye, û derbazbûna demê, wan ji nûbûnê dixê, û wan kevn dike.

Lê hindek tiştên taybet di dîrok û jiyana mirovahiye de hene ku derbazbûna demê nikare wan bixe rexeke, û toza kevnûnê li ser wan rûnê. Ew tiştên taybetî faktora demê tê de bibandor nine û demdar nînin!

Karesata 22-ê Pûşpera 1368 (13.07.1989)-an, yek ji wan bûyeran e ku dem tê de rawestayê. Raşt di vê demê de demjimêr sekiniye û derbaz nabe.

Zeman di vê demê de girev girtiye, û çaverê ye. Çaveriyê penceyekê ku wê bixe ger, û çaveriyê dengê ye ku bêjê, dadperweriyê cihê xwe girt, û êdî dikare derbaz bibe, lê ew karesat ji wan karesatan nine ku heta dadperwerî jî bikare derbaz bike. Tu dad û edaletek nikare karesateke weha derbaz bike. Jiber ku fişek ber bi rûyê hizr û baweriyê hatiye kirin. Herwekî ku çawa di baxê buheştê de Qabîl bi awayê herî namirovane Habîl kuşt, û heya ku dunya dunya ye, dem ji vê tawanê xweş nabe, dem ji 22-ê Pûşperê jî xweş nabe, jiber ku tu tiştek nine di cîhanê de bikare dadperweriyê cihgir bike, di vê karesatê de. Gelo teqe çawa li hizr û baweriyê tê kirin?!

Ji vê yekê jî girîngtir ew e ku dem nikare bi ser vê hizr û baweriyê re zal be. Ew hizr

û baweriyê ku di 22-ê Pûşpera 1368-an a Rojî de

Dezgeha Rêkxistina Giştî a PDKÎ bi helkefta salvegera şehîdbûna Dr. Qasimlo û hevalên wî daxuyaniyek belav kir

Dezgeha Rêkxistina Giştî a Partiya Demokrat a Kurdistanê Îranê bi helkefta 30'emîn salvegera şehîdbûna Dr. Ebdulrehman Qasimlo sekreterê giştî ê wê demê ê PDKÎ û hevalên wî daxuyaniyek belav kir.

Daxuyanî wiha ye;
Xelkê xebatkar ê Kurdistanê!
Xebatkarên riya rizgarî û azadiya gel û nîştiman!
Heval, alîgir û endamên Partiya Demokrat a Kurdistanê Îranê!
Ti caran nayê jibîrkirin ku 30 salan beriya niha Komara Îslamî a Îranê bi pîlanên xwe ên gemar, Dr. Ebdulrehman Qasimlo, rêberê bêmînak ê tevgera rewşa a gelê me û sekreterê giştî ê Partiya Demokrat a Kurdistanê Îranê li ser maseya danûstandinê a ji bo aşîti û bihevrejîyanê, bi hevalê me Ebdulla Qadirî Azer re ku endamê Komîteya Navendî a PDKÎ bû, li bajarê Viyenê ê paytexta Otrîşê (Nemsayê) şehîd kirin û birîneke kûr û giran li cendekê tevgera mafxwazî a neteweya me li Kurdistanê Rojhilat dan.

Bi vê xedrê ku li hemberî baweriyê Dr. Qasimlo hate kirin, deryayeke kerb û

bêzariyê li hemberî kiryarên wê rejîmê ên qirêj li cîhan, Kurdistan û Rojhilatê Kurdistanê bi taybetî derketin holê. Ev 30 sal in ku çîroka vê xedr û îxanena mezin di sîngê neteweya me de ajar vedide.

Xelkê Kurdistanê di bîranîna vê pîlanê de, kerb û bêzarbûna xwe ji deştilata Xumeynî û sîstema Komara Îslamî nîşann didin. Ew, wêneyên şehîdên Pûşperê hildidin û soza xwe bi rêbaza şehîdê rêber Dr. Ebdulrehman Qasimlo re nû dikin.

Roja 22'ê Pûşpera îsal, di 30'emîn salvegera şehîdkirina Dr. Ebdulrehman Qasimlo de ku ji aliyê dezgeha terorîzma dewletî a Komara Îslamî ve hate terorkirin, tê de xelkê Kurd û azadîxwazên Îranê wê hevdem ligel hevalên tevgera me li hemû cîhanê jiyan û xebata Dr. Qasimlo bilind binirxînin û kerb û bêzarbûna xwe ji teror û maşîna terorê a Komara Îslamî bînin ziman.

Xelkê xebatkar ê Kurdistanê Rojhilat!
Heval, endam û alîgirên Partiya Demokrat a Kurdistanê Îranê!
Dezgeha Rêkxistina Giştî a Partiya Demokrat a Kurdistanê Îranê bejna xwe li hemberî emengnasiya we a hertimî ditewîne û ji we dixwaze careke din pêşwaziya 22'ê Pûşperê bikin û kerb û acizbûna xwe ji siyasatên terorê ên Komara Îslamî a

Îranê û siyasatên tepisandin û rijandina xwînê li Kurdistanê bînin ziman. Bi şewazên guncaw, bîranîna wan şehîdên me bilind binirxînin. Nav û rêbaza şehîd Dr. Qasimlo bikin slogan û serdêra helbest, sirûd û çalakîyên hunerî û wêjeyî ên xwe. Kolan û bazarên gund û bajaran bi bîranîna şehîd Dr. Qasimlo bixemlînin. Hûn dikarin bi nivîsandina sloganan, belavkirina tirakt û bi daleqandina wêne û postêran weke çiqên darê li çavên dujmanan bixin.

Lixwekirina kincên Kurdî, hêmayên rengê şîn ê ezmanî weke baweriyê Dr. Qasimlo bi aşîti û avedaniyê, gulên sor weke sembola şehîdan li cihên giştî û seyrangeh û bajar û gundan, wê bikarin di vê çalakîyê de alîkar bin.

Dezgeha Rêkxistina Giştî a Partiya Demokrat a Kurdistanê Îranê piştraşt e ku vîna mîna hesin a xelkê Kurdistanê Rojhilat wê pozê zordariya dezgehên tepisandinê ê rejîma terorîst li ser axa Kurdistanê bişkîne. Xelk wê mezinahiya Qasimloyê şehîd û rêbaza wî bike tîrêja Rasan'ê û ewê bi vî rengî li hemberî rejîma terorîst a Komara Îslamî derkevin.

Serkeve tevgera rizgarîxwaziye a xelkê Kurdistanê Biherife Komara Îslamî a Îranê
Partiya Demokrat a Kurdistanê Îranê
Dezgeha Rêkxistina Giştî

teqe lê hate kirin, hizr û baweriyek e li dervy bazineya demê.

Bawerî û hizra Dr. Qasimlo demkî û zemandar nebûn, û kûrtir ji vê hizir fikir, ku zeman bikare toz û axê bixe ser. Ew bîrkirin û baweriyê ku Dr. Qasimlo bas fikir û çarçowe û pêkhate jê re dadirîşt, û di vê hizr û baweriyê de nebû, ku bo heyamekê bandor hebe, û berjewendiya tak û girûpeke taybet peyrew bike, û piştê bi dabînbûna berjewendiyê êdî bîrkirin û hizir jî dema wê derbaz bibe.

Wî li dervy berjewendiya tak û girûpî hizir fikir, û heta berjewendiya tak û girûp jî bi ew qasê fedakrî û canfidaiyî ve dikire goriyê hizra bilind ya mirovane, da ku jiyanê bo neteweya xwe watedar bike, û xebatê bigurtir bike di pêxema gihîştina bi armanca siberojê de, ku pêk tê ji jiyanê hêjayî mirovê Kurd li ser nîştimana rizgarkirî a Kurdistanê.

Wî bîr ji van bingehekan jiyanê fikir û digot ku azadî kerametê dide mirov, û digot ku pileya jiyanê ya herî bilind û buhagiran, jiyan e di pêxema armanceke bilind û mirovane de, û ya girîng ji me re mirov e, lewra demê nekariye û nikare bigihîje hizr û baweriyê wî, û riya Qasimlo bo niha û siberojê jî her nû ye, û dom heye.

Navenda Siyasî û Desteya Kargêriyê a PDKÎ lihev civiyan

Serkirdatiya Partiya Demokrat a Kurdistana Îranê civînek bo nirxandina rewşa niha a siyasî û herwisa ji bo standina helwestên pêwîst sebarefî vê rewşê pêk anî.

Roja yekşemiyê, 2'ê Pûşpera 1398'an a Rojî, Navenda Siyasî û Desteya Kargêriyê a PDKÎ bi beşdariya Mîstefa Hicrî Lêpirsyarê Giştî û piraniya endamên van du rêxistinên lihev civiyan û tê de rewşa niha a siyasî a Îran û

Kurdiştanê hate nirxandin.

Civîn bi xulekek bêdengiyê ji bo rêzgirtin ji şehîdên rizgariya Kurdiştanê destpê kir.

Pişt re Lêpirsyarê Giştî ê PDKÎ, bal kişande ser destûra karên civînê û raporteke siyasî di derbarê rewşa Îran, navçe û Kurdistanê de pêşkêş kir.

Wî, rewşa siyasî nirxand û di raportê de behsa rêkarên li pêşberî Kurdan û PDKÎ kir û pêşniyarên xwe ji bo bicîkirina wan gavan pêşkêşî civînê kirin ji bo ku biryarê li ser wan pêşniyaran bidin.

Di berdewamiya civînê de beşdarbûyan, nêrîn û pêşniyarên xwe ji bo xurtkirina raportê anîn ziman.

Civîn heman rojê bi dawî hat û tê de biryarên pêwîst ji bo gavên zêdetir hatin standin.

Semînareke derheq jiyan û xebata “Simkoyê Şikak” hate lidarixistin

Yekîtiya Ciwanên PDKÎ, semînarek derheq bîranîna salroja terorkirina “Simkoyê Şikak”, jiyan û xebata wî, li bajarê Hewlêrê lidar xist.

Roja Înê 31'ê Cozerdana 1398'an, Yekîtiya Ciwanên PDKÎ, derheq jiyan û xebata “Simkoyê Şikak” bi amadebûna “Mihemedsalih Qadirî”, berpirsê Pêwendiyên Kurdistanê ên PDKÎ li bajarê Hewlêrê û Hadî Ezîzî, dîroknas û lêkolêr li bajarê Hewlêrê birêve bir.

Ev semînara bi amadebûna beşek li endamên Navenda Siyasî ên PDKÎ, Saziya Yekîtiya Ciwanên Xebat, û Yekîtiya Ciwanên Şepêla Pêşewro, û komêk li ciwan û endamên Yekîtiya ciwanên PDKÎ, hate lidarixistin.

Seminar bi ragirtina bîstek bêdengî bo rêzgirtin ji riha pak ya şehîdên Kurdiştanê destpê kir.

Piştî “Ejîn Şeyxî” bêyogirafiya “Simkoyê Şikak” pêşkêşî amadebûyên vê semînarê kir.

Di berdewamiya vê semînarê de, “Mihemedsalih Qadirî”, berpirsê Pêwendiyên Kurdistanê ên PDKÎ, li bajare Hewlêrê, axavtinek li ser dîroka giştî ya jiyan û xebata “Simkoyê Şikak” û malbata wî, û çavaniya serhildana şoreşa “Simkoyê Şikak”, û herwisa çavaniya terorkirina wî rêberê gelê Kurd, pêşkêşî

amadebûyan kir.

Piştî “Hadî Ezîzî” di derheq dîroka serkirdeyên Kurd de û li ser çavaniya terorkirina wan li ser maseya danûstandinê axivî, û herwisa got jî ku dujminên Kurdan, dîroka wan serkirdeyan û bi taybet “Simkoyê Şikak” diguherin û dîrokê bi derewan dinivîsin.

Di dawiyê de, “Bêhzad Simko”, neviyê “Simkoyê Şikak” û pêşmergê PDKÎ, spasiya birêveberên vê semînarê kir û herwisa axavtinek kurt derheq dîroka malbata xwe pêşkêş kir.

Her di vê derheqê de, “Hadî Ezîzî”, di gotûbêja

digel nûçegihanê malpera “Kurdiştanmedia”yê, di bersiva armanca lidarixistina vê semînarê bi alîkariya Yekîtiya Ciwanên PDKÎ û hewcehiya lêkolîn û bîranîna rêberên Kurd ku şoreşeke wiha afirandine çîye got:

Bêguman hemû neteweyek li ser tiştên baş ên xwe disekin û van bibîr tînin û bo me neteweya Kurd jî bitaybet di qonaxa serhildana dîroka rewşenbîriya neteweya Kurd, piştî reşnivîsa Yasaya bingeîn, di her du welatên wekî Qacar û Usmanî de, di vê demê de, ku Kurdiştan kire du parçe, û ev dîroka hevçerx û girînge û kevrê bingeha dîroka rewşenbîriya Kurd û serhildana tevgera Şikak û

“Simkoyê Şikak”, hevdeme digel wê zemanî.

Bo me ku neteweyekin ku niha di xebatê de ne û xebata neteweya Kurd heya niha negihîştîye bi armancên xwe, wekî, berdewambûn û hewcehiyek bo xebata niha, hewceye ku em van bîr bînin û dîroka van zindî bikin û lêkolînê derheq rengê jiyan û xebata van encam bidin.

Saziya Yekîtiya Ciwanên Demokrat a Kurdistana Îranê, yekemîn saziye ku di çar parçên Kurdiştanê de, semînareke lêkolînê ya bi wî rengî derheq jiyan û xebata rêberê dîroka Kurd “Simkoyê Şikak” lidar dixîne.

PDKÎ û PDK li ser yekgirtina hêzên siyasî tekez kirin

Şandekî Pêwendiyên Kurdîstanî ên PDKÎ, serdana Encumena serkirdayetiya Partiya Demokrat a Kurdistanê li parêzgeha Silêmanî-Helebçê kir.

Roja Yekşemî, 2'ê Pûşpera 1398'an (23'ê Hezîrana 2019'an), şandekî pêwendiyên Kurdistanî ên PDKÎ, bi serperestîya "Mihemedsalih Qadiri", berpîrsê Pêwendiyên

Kurdîstanî û di gel "Îsmail Rehmanî", nûnerê PDKÎ li Silêmaniyê, serdana Encumena serkirdatiya Partiya Demokrat a Kurdistanê li parêzgeha Silêmanî-Helebçê, kirin û ji aliyê heye'ta Partiya Demokrat a Kurdistanê bi serperestîya "Arif Teyfûr", endamê Mekteba siyasî a PDK Kurdistan û serokê encumenê ve, hatine pêşewazîkirin.

Herdu alî, di hevdîtinek duştane de, rewşa Kurdistan û deverê gengeşekirin û bi hewce zanîn ku yekrêziya hêz û aliyên siyasî û nîştimanperwerên welat di

vê qonaxa girîng a dîrokî de, balkêşandine bo ser berjewendiyên welat.

Di dawiyê vê civînê de, heye'ta PDK Kurdistan, tevî spas û pêzanîn bo serdana şanda PDKÎ, û pêdagirî li ser peywendiyên duştane yên herdu aliyên kirin û ser bihêztirkirina pêwendiyên dinavbera herdu aliyên tekez-kirine.

Partiya Demokrat û Yekîtiya Nîştimanî ya Kurdistanê civiyan

Şandekî Pêwendiyên Kurdîstanî ên PDKÎ li bajarê Silêmaniyê, serdana Mekteba pêwendiyên Kurdistanî ên Yekîtiya Nîştimanî ên Kurdistanê kir.

Roja Yekşemî 2'ê Pûşpera 1398'an (23'ê Hezîrana 2019'an), Şandekî Pêwendiyên Kurdistanî ên PDKÎ bi serperestîya "Mihemedsalih Qadiri" berpîrsê Pêwendiyê Kurdistanî, digel "Îsmail Rehmanî" nûnerê PDKÎ li

bajarê Silêmaniyê, serdana Mekteba Pêwendiyên Kurdistanî ên Yekîtiya Nîştimanî ya Kurdistanê li bajarê Silê-

maniyê kir, û ji aliyê hey'eta Yekîtiya Nîştimanî bi serperestîya Mamoşe "Îkram Elî," endamê Serkiradayetî û lêpirsiyarê Mekteba pêwendiyên Kurdistanî ê Yekîtiya Nîştimanî ve pêşvazî ji wan hate kirin.

Di vê civînê de, herdu alî li ser rewşa dever û arîşeyên siyasî ên girêdayî bi hereketên Kurd di Başûr û Rojhilata Kurdistanê de, û hevpêwendî û piştevaniya hêzên Nîştimanî ên Kurdistan, bo çawahiya reftar û rûberûbûn digel pêshateyan bi hevce zanîn. Û herwisa Girîngiya jihevîfêmkirin û hevrêziyê li navbera hêzên siyasî bo paraştina destkevtên neteweyî li rasttaya berjewendiyên xelkê Kurdistanê bi hevce zanîn.

Di dawiya civînê de, herdu aliyên tekez li ser pêwendiyên duştane di navbera herdu aliyên de kirin.

Dezgeha Rêxistin a PDKÎ, çendîn dewreyên leşkerî lidar xistin

Para eşkere ya dezgeha rêxistina giştî ya PDKÎ, di berdewamiya kar û çalakiyên xwe de, çendîn dewreyên taybet ên leşkerî lidar xist.

Di meha Cozerdana îsal de, para eşkere ya dezgeha rêxistina giştî ya PDKÎ, di berdewamiya çalakiyên xwe de, bi merema perwerde û hînkirina endamên PDKÎ di wê parê de, bi alîkariya dezgeha fermandehiya hêza pêşmerge Kurdistanê, çendîn dewreyên leşkerî bo parek li endamên dezgeha rêxistin a para eşkere bi rê ve bir.

Partiya Demokrat a Kurdistanê Îranê, li despêka avabûna wî heya niha û li ser bingeha bawerî bi perwerdekirin û pêgihîştandina kadir, pêşmerge û endamên xwe, bi lidar xistina dewreyên cuda ên wekî: Siyasî û leşkerî, hewla perwerde û hînkirina hêzeke amade ji warê siyasî û leşkerî ve daye û liser vê rêbazê jî berdewam e.

Şer di navbera Hêza Pêşmerge Kurdistanê û terorîstên Sipaha Pasdaran de çê bû

Li navçeyên çiyayî ên Pîrabşarê, Hêza Pêşmerge Kurdistanê ji bo paraştina kolberan bi Spaha terorîstî a Pasdaran re pev çûn.

Demjimêr 3 û nivê piştî nîvro a roja yekşemiyê 9'ê Pûşpera 1398'an a Rojî, terorîstên Spaha Pasdaranê rêjîma Îslamî a Îranê û caş û sîxurên wan li sînorên navbera Pîranşar û Çonanê teqe li kolberan kirin.

Wê demê, hejmarek ji Hêza Pêşmergeyên Kurdistanê ku li navçeyê liv û tevgerên xwe pêk dianîn, ji bo paraştina wan kolberên hejar bi pasdaran re pev çûn.

Agahî amaje dikin ku Sipaha terorîstî a Pasdaran piştî têkçûnê, ji bo tolhildanê, heya demjimêr 5 û nivê êvarî, navçeyên çiyayî ên Kurdistanê Başûr li sînorên navbera Çoman û Berdesoran, ku cihê jiyana xelkê sîvil e, topbaran kirine.

Li gor zanyariyan, ti ziyanên Hêza Pêşmergeyên Kurdistanê di vî şerî de tine bûne û piştî ku wan, hêzên rejîmê ji wir dûr xistin, karên xwe li wir domandin. Heya niha ti zanyariyek di derbarê xesarên terorîstên Sipaha Pasdaranê rêjîma Îslamî a Îranê de dest neketine.

Gotûbêjek digel birêz Roştêm Cehangîrî berpirsê Dezgeha Çavdêrî a PDKÎ Derheq bûyera Viyenê

Roştêm Cehangîrî: Li gor gotina Dr. Qasimlo hezar dost kême, û dujminek jî zêde ye.

H: Kêyhan Mihemednjad

P: Dr. Qasimlo çawan karî Partiya Demokrat a Kurdiştana Îranê ji girêdayîbûna bi xet û fikrên cuda ve veegerîne ser hêla serxwebûnê di biryaranê de?

B: Dr. Qasimlo gelek xebat kir ku PDKÎ siyaseteke serbixwe hebe û wî bi hîzr, fikr, zehmet û xebata xwe karî endam û alîgirên Partiya Demokrat a Kurdiştana Îranê îmanê bi xwe û hîzra serxwebûna xwe bînin. Eger wisa nebe ewê ziyanbar bin û wê bibin hewsarê destê xelkê! Li gor Dr. Qasimlo berjewendî, dost û hevalan li hev nêzîk dikin û di siyaseta de biratî tine ye belkî berjewendî, bira û dostan destnîşan dikin.

Berjewendiyên Kurdan li Başûr ji berjewendiyên Bakur cuda ne. Yan berjewendiyên Tîrkiye u Îranê di mijara Başûr de ji hev cuda ne. Ji bo vê armancê dibe rêberêkî zana u agehdarî siyaseta navçeyê û cîhanê hebe ku heval û neyarên xwe li gor berjewendiyên welat û xebata xwe destnîşan bike û biryarê bide. Wî da selmandin ku dost û heval di siyaseta de heya dawiyê weke berê namînin û dikarin bête guhertin. Dibe ku dujminê duh bibe dost. Herwisa dibe ku hevalê îro, sibê bibe neyar.

P: Rola Dr. Qasimlo di nasandina pîrsa Kurd de li derveyî welat çawan dinirxînin?

B: Li gor Dr. Qasimlo hezar dost kême û dujminek gelege. Mebesta wî ev e ku divê Kurd li pey dost û hevalan bigerin û dengê xwe bigihînin neteweyên din. Temenê zarokatiya şehîd Dr. Qasimlo hevdem bû ligel avabûna Komara Kurdiştanê û wî jî, ji Komara Kurdiştanê bandor girt. Bi çavên xwe dorpêça nawdewletî dîtibû ku hev girtin û berjewendiyên, ew li hev girê dan û di hîloşîna komara Kurdiştanê de Berjewendiyên aborî û siyasî û daxwaza neteweyekê kirin qurbaniya berjewendiyên xwe.

Lewre jî hertim digot dibe gelê Kurd bikare li Ewropa u Amrikayê dostan bixwe peyda bike ku bikare dengê mezlûmiyeta xwe bogihîne navenda biryaren navdewletî. Wî bixwe li Ewropa dixwand û gelek dost û heval peyda kirin ku di encamê de ji bo doza Kurd û Kurdiştanê bi mîfah bûn û Dr. Qasimlo karî bi vî rengî, doza Kurdiştanê di nava civaka Ewropayê de bi başî bide nasandin. Ez bawer im bandora wî rêberê Kurd heya niha jî li ser nasandina Kurdiştanê her heye.

P: Çima jiyana Dr. Qasimlo tam bi xebat û siyaseta ve hate girêdan?

B: Dr. Qasimlo ji ber ku ji malbateke navdar û xwedî hêz û siyasî de bû ku di wê serdemê de Komara Kurdiştanê hate avakirin, lewma jî tevî siyaseta û naskirina doza Kurd u Kurdiştanê bibû. Piştî heyamekê bixwe jî tevî xebata xortan bû û bi damezrandina Yekîtiya Lavan li bajarê Ormiyê û piştî re li Tehranê û li Ewropayê bi başî li ser azadî u demokrasî u doza neteweyên cuda lêkolîn kir. Têza xwe a diktorayê jî li ser Kurd û Kurdiştanê nivîsand ku di wê serdemê de navûdengek mezin ji bo wê têzê çê bû.

Bi vî awayî, Dr. Qasimlo bindestiya neteweya xwe bi başî xwand û lêkolîn li ser bindestiya wan kir û dixwas jê re çareseriyê bibîne. Bi fikr û zanebûn û bandora Pêşewa Qazî Mihemed serokkomarê Kurdiştanê û şehîdkirina Pêşewa û dagirkirina Kurdiştanê û darvekirina xortên Kurdan û nebûna wekheviyê bi jiyana li navçeyên din ên Îranê re heşt bi nebûna wekheviyê kir û dest bi xebatê kir. Li gor wî diviyabû hebûna xebatkaran di refên Partiya Demokrat a Kurdiştana Îranê de û bi pêşîneya vê partiyê û serkirdeyên wê, sedemên baş bûn da ku xebata xwe berdewam bike.

Bi nerîna min, kesatiya wî a zaniştî, civakî û têgihiştina wî a derbarê mafên neteweyên bindest û bi taybetî Kurdan kariye bibe cihê baweriyê hevalên PDKÎ û di asta serkirdatiya wê partiyê de cih bigire û wê partiyê bi pêş bixîne. Lewre jî di tevahiya kongireyên PDKÎ de bi dengê endaman dihat hilbijartin û di komîteya navendî de jî bi dengê nihênî bû sekreterê giştî ê PDKÎ.

P: Dr. Qasimlo çawan li ser pîrsa netewî difikirî?

B: Dr. Qasimlo baweriyêke tam bi serxwebûna Kurdiştanê hebû. Rewşa navçe û cîhanê taybet bû û di mijara perçebûna Kurdiştanê de

berjewendiyên wan dewletan û zilhêzan jî ew li hev girê didan û rê nedidan serxwebûnê bê ragihandin.

Di vê pêxemê de dixwast mafên netewî di çarçoveya wan welatan de û bi dabînbûna demokrasî u mafên siyasî û çandî bicî bike. Bi vî awayî wî dikarî gelek dost û heval ji bo doza Kurdiştanê bibîne. Bi dîtina min, Dr. Qasimlo karî serkeftinê bi dest xwe ve bîne û dengê Kurdan bigihîne civaka navdewletî û dewletên mezin ên cîhanê. Li gor wî, diviyabû Kurd gav bi gav û bi riyên siyasî û dîplomasiyê, mafên xwe bidin dabînkirin û bi vî rengî ew dikarin tevahiya xwestekên xwe dabînkirin. Bi vê armancê ew hertim li ser dabînkirina demokrasîyê li wan dewletan rîjd bû ku Kurd tê dijîn.

P: Rola Dr. Qasimlo di asta xebata giştî a Îranê de çawan dinirxînin?

B: Rol u neqşên Dr. Qasimlo di asta Îranê de cih û dewseke taybet hebûn. Slogana demokrasî bo Îranê û xutmuxtaî ji bo Kurdiştanê ku ew dahînerê wê bû, serkeftin bi dest xwe ve anî. Tiştê yekem ev bû ku wî karî xebata Kurdan bi xebata demokrasîxwazîyê ve li Îranê li hev girê bide bi vî awayî, karî di nav neteweya serdest de dost û hevalan ji bo doza Kurdiştanê bibîne. Tiştêke din a girîng ev bû ku karîbû hevbendiyê di nav partiyên seranserî ên Îranê de pêk bîne ji bo mînak hevbendiya bi Micahidînê a Gelê Îranê re û pirojeya xutmuxtariyê bi wan re îmze kir. Ev jî di dîroka xebata rizgarîxwazîya Kurdan de li Îranê bê mînak bû û weke serkeftineke mezin ji bo tevgera Kurdiştanê tê binavkirin û wek belgeyêke bê hempa di dîrokê de hate nivîsandin. Dikarim bêjim ku slogana demokrasîyê a tevgera Kurdan bû ku neteweyên din li Îranê jî ew hil-dane.

Qedexeya cixarê di girtîgeha Amedê de

N: Bûbê Eser

Gardiyan dibêje;

“Bi îcateke nû me kişandina cixarê jî ji bona girtiyan qedexe kiribû. Ev îcata leşkerekî jî hêla Derya Spî bû. Tiştê ku me fikir ev bû: Berê me gardiyanan di nava xwe de biryara cixare topkirinê dida, û em ji hev bela dibûn. Em her yek diçûn qawişên xwe, dema me kapaxa şibaka ku di deriyê qawişê de vedikir, hemû girtî diketin sekina nîzamî, berpirsiyarê qawişê direviya ber derî, komûta xwe ya nîzamî dida. Piştî komûta wî, min digot:

-Berpirsiyar! Divê tu cixareyên di qawişê de hemûyan bide hev. Eger yek cixare di qawişê de bê dîtin, tu zane wê çî bê serê we.

-Tu emir bike komûtanê min. Me şibake digirt û em derdiketin, me dizanîbû ku emirê me wê bê cih. Piştî qederekê dema em li qawişê vedigeriyan, berpirsiyar cixareyên top kiribû, hemû danî bû ber deriyê qawişê û li benda min bû. Hemû cixare li ber derî li hêla hundir dabûn serhev. Carna jî dema cixarên me diqediyên, pakêtên wan li derve didan serhev û me kê çî şikil cixare bixwesta ji xwe re derdixistin. Ji xwe di dema qedandina cixareyên me de, me ev yeka hanê dikir. Bi vê yekê him me tiryakiyên cixarekêşên qawişê tesbît dikirin, him ew disîplîna ku me dixwest, tesdîq dibû. Tu karî bêje “gelo çima we dixwest tiryakiyên cixarekêşên qawişê tesbît bikin?” belê ji xwe ya girîng jî ev bû. Ji wan kesên tiryakî gelek bi saya serê cixaran, bûne alîkarên me. Gelek ji wan kesên weha, nikarîbûn bê cixarekişandinê

bisekinin. Me ew kesên weha derdixistin, cixare dida wan û peyv ji wan digirt, ev jî bûbû îcata me ya nû. Bi vê metodê em gelekî bi ser ketibûn.

Her qawiş pêwîst bû ku lîsteya xwe ya cixarekirînê, rojên duşema hazir bikirana, û bidana gardiyanê xwe. Dîsa rojeke Duşemê bû ku me gardiyanan gazî hev kirin. Çi ye, ne çiye, hate gotin ku qawişa ketine grewa cixarenekişandinê, em çûne vir, gardiyanê wê qawişê dest pê kir û got:

-Hevalno! qawişa min lîsteye xwe ya cixarekirînê neda, dema min xwest, berpirsiyarê wan ji min re got: “Kesek cixarê naxwaze” bi rastî jî li gor nîzama girtîgehê ev grewa cixarenekişandinê bû. Lewra jî berpirsiyarê me yê gardiyan ê bloka D bi awayekî zirt deng li berpirsiyarê qawişê kir:

-Berpirsiyar zû were! Çi ye ev halê we? Çima we lîsteya xwe ya cixarekirînê nedaye gardiyan?!

-Komûtanê min kesên ku cixarê bikirin tune ne, hemûyan gotin em nakirin, em ê edî

cixarê nekşînin.

Berpirsiyarê me fitilî ser gardiyanê wê qawişê û got:

-Gardiyan zû derî veke û hemû girtiyan derxin derve, em binerîn bê hela cixarenekirîn çawa ye!

Gardiyan derî vekir, girtî yeko yek derketin derve. Em li wir qederê 20 gardiyanan kom bûbûn. Ji xwe di bûyerên weha de em nevêrbûn bi tenê biçûyana ser wan. Girtî giş derketin derve. Me hina dar û hina jî jop girtin destên xwe, û ketin nava wan. Te digot belkî em di nava kerîkî pez de ne, tiştê ku me anî serê wan nayê gotin. Hinek ji wan serê wan hate şikestin, hin kes jî destên wan û yên wisa jî hebûn ku nig û parsûyên wan şikestin. Tu kes bi halekî saxlem venegeriya qawişê. Dema me li wan dida, yuzbaşiyê me li jor li me dînerî. Me girtî giş xistin halekî din, ew dîsa xistin hundirê qawişê, derî girt û gardiyanê wan deriyê şibakeyê vekir û got:

-Berpirsiyar!

Berpirsiyarê qawişê reviya

hate ber derî, komûta xwe da û got:

-Emir bike komûtanê min!

-Heta saetekê divê tu lîsteya cixarekirînê hazir bike.

-Tu emir bike komûtanê min!

-Haa, îro xwarin ji we re tune ye, hûn sûcê xwe dizanin.

-Tu emir bike komûtanê min!

Me karê xwe yê muqedes qedandibû, bi lêdana wan em jî hebekî rehet bû bûn. Hîn em ji hev belav ne bû bûn, yuzbaşî hate ba me û got:

-Aferîm, zarokên min aferim. Ez li her derê dikarim bi serbilindayî pesnê we bidim. Îro xwarina we ya nîvro li ser min e. Divê hûn herin bajêr, li loqanta ku hûn dixwazin xwarina xwe bixwin û araqê jî vexwin. Gazî sergardiyan kir got:

-Sergardiyan.

-Emir bike komûtanê min!

-Ji te re pere û van hevalan bibe, li bajêr xwarinê bide wan.

-Tu emir bike!

Bi vî awayî em fêrî lêdanê bû bûn, bi vî awayî zikê me bi kesî nedişewitî, ji ber berjewendiya xwe ya şexsî me dikarîbû her tişt bikira. Li hember wan bûyerên me, yuzbaşî hertişt pêşkêşî me dikir.

Dema nîvro em hemû li erebê siwar bûn, çûn ber loqanta ku di bin gokdelana Diyarbekrê de, ya bi navê “Asim Kebab Salonu” dihat naskirin. Restoranteke navdar û xwarinên wê jî biha û xweş bû. Xwarin û vexwarina ku me bi lêdana wan girtiyan heq kiribû, xwar. Bi zikekî têt, bi çavekî sor em vegeriyan girtîgehê. Ma gelo kes hebû ku berjewendiya xwe nede pêş. Li me jî weha hatibû. Ji bo pariyek nan, ji bo kevçiyek xwarin, ji bo rojek îzîn an jî ji bo qedehek araq, tiştê me dianî serê wan kesên girtî dûrî aqila bûn...”

Nerîna Lîderan

“Donald Trump”:

“Îran bi agir dilîze!”.

Jeremy Hunt:

“Hekî reîma Îran rêvketina Ber-
camê bînpê bike, emê ji wê rêk-
kevtinê derkevin”.

Isra`îl Katiz:

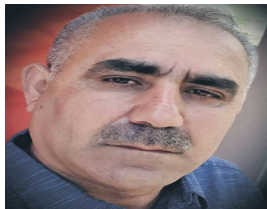
“Îran ber bi şerekî ve diçe ku vê
rastî derbeyên giran bê”.

Hesen Rohanî:

“Asta mehandina Uraniyomê bo
her astek ku em bixwazin emê zêde
bikin”.

Mezinahiya Qasimlo

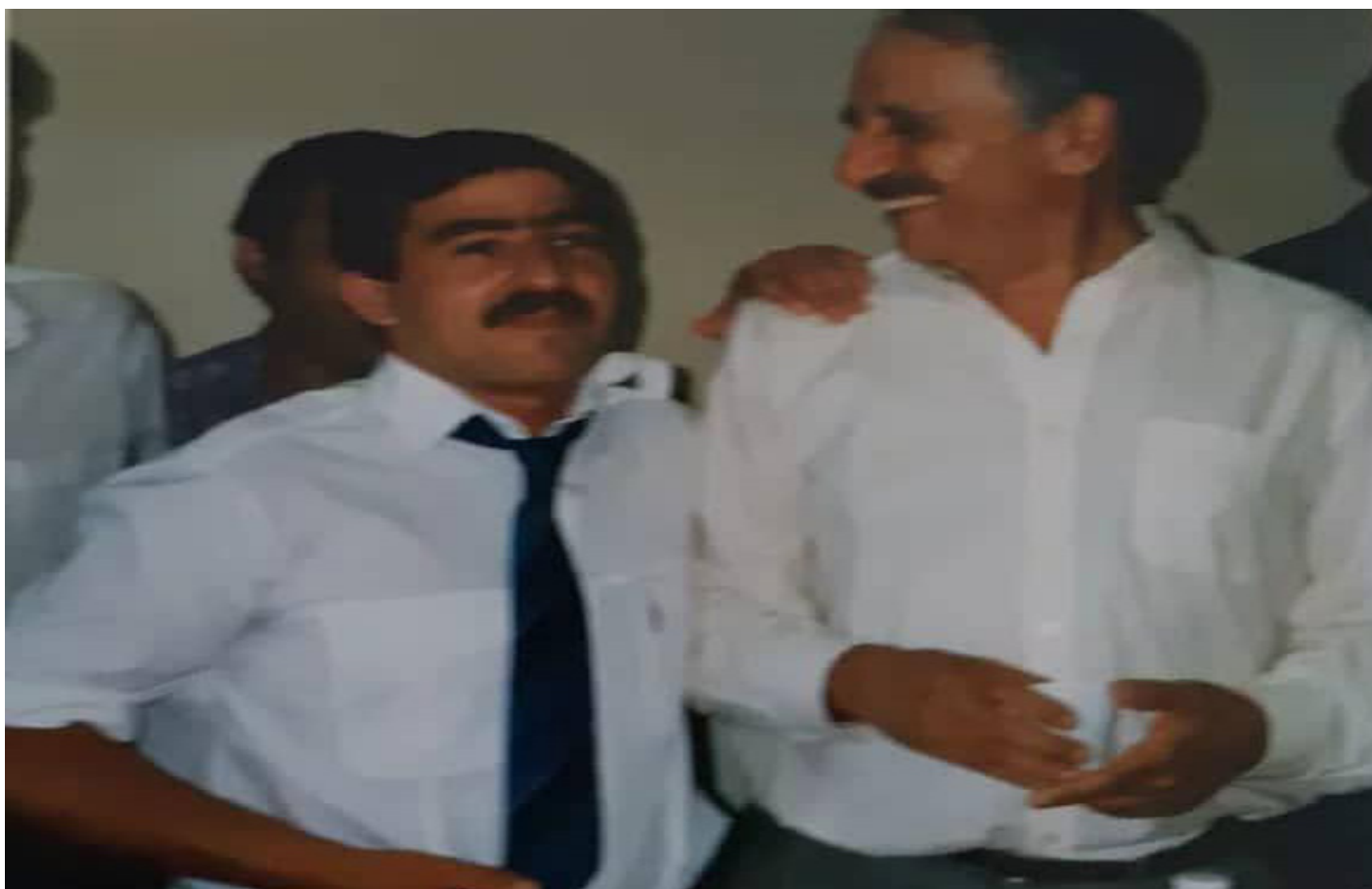
N: Ebdulrezîz Qasim

Miletê kurd, weke miletekî
kevin û dêrîn, herdem ji
mirov û kesayetiyên mezin
û navdaran bêpar nebûye. Di
dîroka Gelê Kurdî de, gelek
zanevan û kesên bilîmet û
hêja hatine dinyayê, û ked û
paşmayek mezin li pişt xwe
hiştine û ked û xebata wan
bûye mîretekî mezin, û ew jî
bûne simbol û hêma û heta-
hetayê di wijdana me de her
sax û namirin.

Li dema em wan mirovê
mezin yên şûntiliyên wan kûr
di dîroka kurdî li bîra xwe
tînin, yekser Dr. Ebdulrehm-
an Qasimlo, li bîra me tê,
weke simbol û rêberê herî
mezin yê serdema tevgera
rizgarîxwaza kurdî û ser-
dema nasyonalîzma kurdî, ku
her ji kelha Dimdim destpê
dike, û heta digihîje serdema
Simkoyê Şikakî û dgihîje
Mihabad û Barzan, û heta
rêfrandomê û serxwebûna
Kurdîstanê.

Mezinahiya Qasimlo, divege-
re karîzma wî ya kesayetî,
weke rêberê û dîroknas û
dîplomatar û siyasetme-
darekî herî mezin yê miletê

kurd, ku karibû rejîma Îranê
neçar bike li ser maseya di-
yalogê ji bo pîrsa kurdî rûnê.
Lewra ji ber mezinahiya
Qasimlo, ew ji aliyê dijmin û
dagîrkerên Kurdîstanê ve bû
armanc, herwiha ku di dirê-
jahiya dîrokê de, jînavbirin û
terorkirina kesayetiyên mezin
yên gelê Kurd mîna Qasimlo
û Simko û Pêşewa, yek ji
armancên sereke yên rejîmên
dagîrker bûn, nemaze ji aliyê
desthilatdarên li Îranê, çi li
serdema paşatiyê û çi jî li
serdema Komara Îslamî ku
bûye çavkaniya terorîzma
dewletê li ser asteke mezin li
diniyayê, ne tenê li ser asta
Rojhilata Navîn, herwiha
li ser asta Ewropayê jî, ku
Dr. QASIMLO, li welatê

“Österreich” li ser maseya
danustandinê hat terorki-
rin, û paşî Dr. Şerefkendî li
Almaniyayê hat terorkirin, bi
destê terorîstên rejîma Îranê,
û digel bêdengiya herdu
hikûmetên “Österreich” û Al-
man, ku bo wan dê her li ser
eniya wan bimîne dexmeke
reş û kirêt. Di dîroka şoreş û
serhildanên kurdî de, gelek
caran doza kurdî bûye qur-
baniya berjewendiyên herêmî
û navdewletî, herwiha bi
mixanbinî dibêjin ku terorki-
rina rêberê kurd Qasimlo,

ket di nav bazarên berjew-
endiyên Ewropa digel rejîma
Îranê de, ku heta niha jî gelek
welatên Ewropayê bere-
vajî hemû prensîb û yasayên
mafên mirovan, hêjî palpişt
in ji bo rêjîmeke gunehbar bi
terorîzma navdewletî.

Tevlî terorîzma dewletê ya
rejîma Îranê, gelê kurd û
PDKÎ û tevgera kurdî li Ro-
jhilat neket di hêlên şaş û xe-
let de, û rêbaz û hêla xwe ya
netewî paraşt ji pîrsên felsefî
“îdeoljî”, olî, tundrewiyê û

terorê, û herdem kariye keltur
û çanda xwe ya aştiyane û
lêborîna civakî biparêze, tevî
ku terorkirina Dr. Qasimlo û
rêberên din yên kurdan zi-
yanek mezin e, lê di heman
demê de bi şanazî dikarin
bêjin ku rejîma Îranê şikest
di plan û armancên xwe yên
terorîst de, ku tevgera kurdî
karî rêbaza xwe ya netewî ya
demokrat dîr ji dav û xap û
pilanên dijmin biparêze, bi
xurtkirin û paraştina kesay-
etiya dîrokî ya mirovê kurd
ya cuda û serbixwe.

Sermiyaneke hizrî, me`newî û exlaqî

N: Selîm Zencîrî

13'ê Tîrmeha îsal, yad û bîranîna 30 saliya bi armançgirtin û hingavtina dilê rêberekî karîzmatîk e ku ji aştiyê re lêdixişt. Dujminê bîrteng wusa dihesiband ku bi şehîdkirina Dr. Qasimlo, dikare tevgera kurd jî bife-tisîne, lê bêhay ji vê ku sermiyana hizrî, siyasî û bîr û ramanên Dr. Qasimlo, weke mîratek hizrî û exlaqî wusa reh û rîşalên xwe di nav tevgerê de dakutayne, ku tu carî namire û nakeve. Çunkî Qasimlo, lîder yan rêberekî sade û bêpêgeh nebû, belkî akademîsyenekî dahêner, bîrmendekî pragmatîst, rêberekî modern, ensiklopîdy-ayeke dewlemend, dîplomat û balyozekî çalak û bişiyar, pêşmerge û demokratek û bidisîplîn, siyasethanekî realîst û mamoştayek aştiwxaz û ...hwd bû, lewma ji piştî derbazbûna sî salan bi ser şehîdkirina wî re, ew rêbaz e, qutabxaneya şoreşvanî ya modern û rûgeha azadîxwazan e, mîratek siyasî, me`newî û exlaqî ya buhagîran e.

Gava mirov karnameya Dr. Qasimlo wekî her rêberekî din dinirxîne, hingê ye ku cudahiyên wî bi yên din re eyan û çend gavan pêştir derdikevin. Berevajî rêberên din, zanayî û karînen Dr. Qasimlo ew bi dunyayê da nasîn, nek pile û payeyên siyasî yan civakî. Dr. Qasimlo bi salan li Ewropayê jiya, lê Kurd û Kurdistan hertim kakila hizrî û tekoşîna wî bû. Lewma jî bi awayekî şoreşvanî dev ji jiyan, rehetî, saman û pîşeya zaniştîya xwe li Ewropayê berda, û li pêxema gelê xwe de jiyana dijwar û bi zehmetî, lê teji ji şanaziya pêşmergegiyê li çiyayên Kurdistanê hilbijart û

heta mîrata malbatî ya xwe jî bo tevgerê û hewcehiyên wê mezaxt.

Dr. Qasimlo bi şîyan, ceribîn, dunyabîn û jêhatiyên xwe ve, rinsansek mezin li nav Hizba Demokrat de bi rê xist, û bernamê û pêrewa hizbê li ser bingeha demokrasîyê û serbixweyiya siyasî û aborî darişt û kire rêbaza siyasî ya Hizba Demokrat. Wate vegera Dr. Qasimlo, destpêka vejandin, xurtkirin û demokratîzekirina PDKÎ bû, û li midehek kêr de Hizba demokrat kire hizba herî bihêz ya opozîsyona rejîma Îranê.

Dr. Qasimlo, şoreşvanekî demokrat bû ku baweriyek kûr bi demokrasîyê hebû. Ew li ser vê baweriyê bû ku demokrasî diyarde yan tiştek taybet bi hin kes yan welatan nine, belkî deskeftê mirovî ye û "xebat bo demokrasîyê nabe biçe bin bandor yan sîbera xebat bo mafên netewî yan çînayetiye". Wate bi-hevregirêdana xebata netewî û demokrasîyê ji baweriyên Dr. Qasimlo ve çavkaniyê digre. Bi vê manayê ku ne demokrasî bi bêt çareserîya pîrsa netewî, wateya rastîn a xwe heye û ne jî pîrsa netewî bi bêt demokrasîyê, çareser dibe. Her ew raman e ku xwe li durûşma hingê wî serdemî ya Hizba demokrat "Demokrasî bo Îranê û Otonomî bo Kurdistanê" de didît. Gotinek Yasir Erefat, rêberê koçkirî yê Fîlîstîniyan di gotûbêja bi Kirîs Koçêra re heye, ku pesna vê ramana Dr. Qasimlo dike, ku dibêje "Dr. Qasimlo him xebata çekdarî meşand û him jî demokrat ma".

Azadî û dadperwerî li nerîna Dr. Qasimlo de tenê gotinek devkî û rûyekî nebû, belkî têgeh û baweriyek negor bû ku li liv û tevgerên wî li jêr navê sosyalîzma demokratîk de bi başî xwe nîşan didan. Hevalbendiyek cuwan ya her du têgehên, ku vegeştî, xurtbûn û wekheviya civakî û siyasî bi dûre tê. Armançek ku niha jî xwaşt û hêviya

xebatkarên vê dozê û hewcehiya hemû xelkê Kurdistan û Îranê ye bi qasê nanê şevê.

Dr. Qasimlo bîrmendek pragmatîst, stratejîst û şoreşvanekî moderne netewî bû ku gotin û kiryarên wî hevdu dikemilandin. Wî bona gihîştin bi armançê, xwe ji kiryar û rêbazên tundûtûj ên şoreşgerên kilasîk bi dûr girt, û li dijî teror, teqandin, rehîngirin, êxsîrkuştin û reftarên xirab bi zarok, jinan, rêgirî û ...hwd bû. Ew aştiwxaz bû, û berdewam tekez li ser çareserîya aştiyane ya pîrsa kurd dikir. Piştî agirbenda 25-ê Xezelwera 1980-î, bona nîşandana niyetpakiya xwe bê pasevan çû mîtinga sed-hezar kesî ya Mehabadê û li wir jî, "lebêyk" ji peyama Xumêynî re got. Ew du gav, û yên şûndatir jî nîşana pêdagirtina wî bûn li ser rêbaza aştiwxazane ya wî, û her eva ye ku bi "pêxemberê aştiyê" tê nasîn.

Her ew bawerîya aştiwxazane ya Dr. Qasimlo bû ku ew rapêçî telika demokrasîyê li jêr navê gotûbêj bona çareserîya pîrsa kurd kir, û bûye goriyê îxaneta dîplomatîk û

terorîzma dewletî ya Îranê, û xisar û derbek mezin li peykerê PDKÎ û gelê kurd û demokrasîyê li Îran û deverê ket. Her eva ku wezîrê hingê yê dewleta Firansayê got ku: "Terorkirina Dr. Qasimlo, xencerek bijehrî bû ku li dilê demokrasîya nûgiha û li halê vegeştîna a Rojhilata Navîn ket".

Dr. Qasimlo nîşan da ku wekî reberekî karîzmatîke gelê kurd, hevalê rojên dijwar û heta ser ên gelê xwe ye, lewre jî xweştivî û rêbazên wî ye, û tîrojkên bîr û hizrên wî berdewam şewqê didin riya rêvîngên rêbaza teji ji serfirazî û şanaziye wî.

Helbestvanê kurd Hacı Qadir Koyî çî xweş dibêje ku:

"Merg û jîn weke sîber û tave
Ya ku dimîne her nav e".

Lê Dr. Qasimlo ji bilî nav, rêbazek li pey xwe hişt, ku him bûye sermiyan û mîratek mezin ya fikrî û siyasî û exlaqî bo rêvîng, hezkirî û şopînerên xwe, û him jî remz û nîşana man û hermana xwe bo heta-heta.

Şêwazê serokatî û siyaseta Dr.Qasimlo

N: Nûredîn Sofîzade

Dr. Qasimlo, wek rêberekî lêzan di nav serokên demokrat û pêşketî de bû. Lê wî hertim girîngî dida aliyên kevneşopiya civatgehê jî. Dema ku ji Ewropa dihate Kurdistanê çanda welatên sêyemîn û Rojhilata Navîn jî bandor dikirin ser wî. Dr. Qasimlo, sosyalîst bû, lê ne ştalînîst bû.

Di nav partiya xwe de jî pîvanên demokrasiyê pêk dianîn û bixwe jî mirovekî demokrat bû. Ew dostê sosyal demokratên Ewropayê bû. Lewma jî karî partiya xwe bigihîne Enternasyonala Sosyalîst. Di riya Dr. Qasimlo re hin partiyên siyasî ên Kurd jî derbasî nav Enternasyonala Sosyalîst bûn.

Dr. Qasimlo taybetmendiya xwe a demokratîk û serdemi-yane, kire piroje û bi rengekî vekirî xîste nav PDKÎ. Dr. Qasimlo ji bo bi dabînkirina mafên gelê Kurd, demokrasiyeke xurt pêwîst didît. Dr. Qasimlo digot: Baweriyeke me a tem bi rola bingehîn a demokrasiyê heye. Bê hebûna demokrasiyeke mayînfê û xurt, di Îranê de, mafên net-wa Kurd li Kurdistanê Îranê wê tim di bin tirs û givaşa jînavçûnê de be. Tenê rêya bicihbûn û berdewambûna xudmuxtariyê li Kurdistanê Îranê, hebûna demokrasiyeke tem û serkeftî çê dibe.

Dr. Qasimlo û PDKÎ baweriyeke kûr bi demokrasiyê hebûn. Dr. Qasimlo, di derheqê vê pîrsê de digot: Di Kurdistanê û di nav Partiya Demokrat a Kurdistanê Îranê de,

baweriyeke me a mezin û kûr bi demokrasiyê heye û em di vê baweriyê de ne ku bêtir dabînkirin û cîhگیرbûna azadiyên demokratîk, welatê me nikare wan pîrs û kêşeyên aloz çareser û safî biket ku em ji berê ve ji deşt wan dinalin. Dr. Qasimlo li dijî terorîzmê bû û lewma jî demokrasiyê diparast. Dr. Qasimlo digot: Li gor baweriya min, tevgerên xwedî hêz, yanî ew tevger in ku ji bo azadiyê dixebitin û xelkê piştevaniya wan dike. Ji ber vê jî nabe em hewara xwe bibin ber terorîzmê. Ti pêwîştiyeke me bi terorîzmê nîn e.

Terorîzm, azadî û jîna xelkê sivîl û bêguneh tevî tirsê hember dike û tenahiye têk dide. Terorîzm, siyaseta fermî a Komara Îslamî ye û berpîrsên wê di salên derbasbûyî de bi fermî heman tişt ragihandin û çend caran li dijî me bikar anîn, lê em terorîzmê mehkûm û şermezar dikin. Dr.Qasimlo tiştê ku digot ew dikir. Ev jî taybetmendiya serokên pêşketî û demokrat e. Di siyaseta wî de durûtî di gel gelê Kurd tine bû. Tiştê ku li hemberî gel bigotiba, ew jî dikir.

Qasimlo ew kes nebû ku wek li pişt deriyan Kurdistanê serbixwe bixwaze, li ber deriyan jî ji bo ku li ber çavên dujmanan şêrîn be, behsa xudmuxtariyê bike. Dr. Qasimlo hertim dubare dikir û digot: Siyaset wek hunera mumkin e. Lê xala jar û lewaz a tevgera Kurdî eva bûye ku heya niha yan her tişt xweştiye yan ti tiştê nexweştiye, lewra siyaseta ne reş û sipî ye, belkî di navbera reş û sipî de rengên din jî hene.

Di baweriya Dr. Qasimlo de, di navbera hêviyan û siyaseta realîst de cudahiyeke mezin heye. Lewra pêwendiya siyaseta bi rastî û heqîqetên hundir, herêmî û cîhanî re heye. Dr. Qasimlo di siyaseta de biryardana serbixwe gelek girîng didît. Wî bawer dikir ku divê em di serî de girîngiyê bidin raya gelê Kurd û piştê me bi xwe û bi xebata me germ be û xwe wek binasekî serbixwe di orta siyasî a welat de bidin kifşê, wêdemê êdî piştevanên me wê zêde bibin û wê egera serketina me baştir pêk bê. Fikar û ramanên berfireh û mezin û dûrbîniya Dr.Qasimlo heya îro jî bo me û rêvîngên rêbaza wî bûne ronahî û em li ser wan hêlên diyarîkirî berdewam in.

Rejîm li Kirmaşanê hewla jinavbirina çand û muzîka Kurdî dide

N: Cê'ifer Eskenderî

Çand û muzîka Zagrosê ku jografîya Kurdiştanê li xwe digire, beşeke kevnar a dîroka çana Rojhilata Navîn e.

Bajarê Kirmaşanê bi dîrok û çanda xwe a kevnar ve naskirî ye. Muzîka Kurdî a Yarsanan jî beşek ji dîroka wî bajarî ye ku li kêleka rîtmên Hewramî, ji kevnartirîn rîtmên nûzîka Kurdî ne.

Di salên derbasbûyî de dewleta Hesên Rûhanî bicîkirina Destûra saziya Şûnwarên Dîrokî ên Neteweyên Yekbûyî UNESCO a naskirî bi 2030'an da sekinandin. Li gor wê biryarê, diviyabû dewlet ji bo pêşxistina çand û zimanên neteweyên ne Fars li Îranê tevbigere. Ew destûr weke pêşxistina berdewam a civakê jî hatibû naskirin. Bi

sekinandina Destûra UNESCO 2030'an li wî welatî, bê guman neteweya Kurd jî bi çanda xwe raştî metirsiyê tê. Elî Xamineyî rêberê Komara Îslamî ragihand ku ew belge, çanda welatên rojava ye û em rê nadin bê bicîkirin ji ber ku li gor Xamineyî, ew destûra destnîşan dike ku divê heya sala 2030'an çanda Îslamî li Îranê nemîne û neteweyên cuda û jin û karker jî li wî welatî bibin xwedî maf.

Bi vê biryara Xamineyî, gelek ji çalakvanên Kurd, dengê nerazîbûnê hildan. Komeke muzîkjenên Yarsanî li Kirmaşanê ragihandin ku êdî bi sekinandina vê destûrê, Îran zêdetir ji berê rê li ber

asîmîlasyon û qirkirinê vedike. Wan muzîkjenan, namemek ji parlamenterên Kurd ên Kirmaşanê re şandin û tê de tekez kirin ku heke ew destûr neyê bicîkirin, dibe ku muzîka Kurdî a herî kevnar li Kirmaşanê ku navê wê muzîka Yarî ye, ber bi jinavçûnê ve here. Ew dibêjin qirkirin, ne tenê kuştin e. Lê belê dema ku bûdceya wezareta Çandê, ji muzîka Kurdan re tê qedexekirin, wê demê êdî ew nûzîk ber bi jinavçûnê ve diçe û ev jî tê wateya qirkirina çandî.

Ew dibêjin heke çanda Kurdî jî li Kirmaşanê li gor reşnivîsa 17 xalî a biryarnamê Neteweyên Yekbûyî, li Kurdiştana Rojhilat di nava 9 salan de bêtî cudahî ji jin û zilaman re bê vegotin, êdî bandora modernîteyê jî li ser çanda kevnar namîne û a Îslamê jî.

Riftara Îranê bi çandên cuda re li gorî biryarên Neteweyên Yekbûyî nîn e ku li gor wan, her kes bêtî ku raştî cudahiya

ji ber nijad, reng, zayend, ziman, ol, baweriya siyasî an jî yeke din jêbûna netewî an jî civakî, saman, zayîn an jî rewşeke din bibe, xwedî sîdwerirtina ji hemû maf û azadiyan e û divê dewlet li pişt wan bin.

Li Îranê ne siyaseta Kurdî li gor van biryarên NY cih girtiye û ne jî çanda Kurdî ji aliyê dewletê ve tê dîtin.

Komara Îslamî qet naxwaze muzîk û bi taybetî jî a kevnar bê pêşxistin. Ji ber ku Elî Xamineyî di fetwayekê de dibêje guhdariya muzîkan, derfeta gunehan çê dike. Li gor vê fetwayê jî, êdî wezareta Çanda Îslamî, ti pereyekî ji bo pêşxistina warê muzîkê terxan nake û bicîkirina wê niha li Kirmaşanê ji parêzgehên din zûtir destpê kiriye.

Dibe ku rejîm bixwaze jinavbirina muzîka Kurdî ji Kirmaşanê ve destpê bike. Ji ber ku eger piştevaniya aliyên hikûmî tine be, gelek kes dev ji muzîka kevnar berdidin.

Hatin bo kuştina rojê, lê tovê azadîyê bû

Hatin bo kuştina rojê, lê tovê azadîyê bû
Hatin wekî şev a tarî, wate ya rûnahîyê bû

Destên gemar xistin bi kar, da bişkinin bîniya darê
Da wemrînin têna rojê, reşemê bînin adarê

Bêhna azadîyê ji me, hêvîyê ji dilan dûr xin
Hatin disa wekî hecar, birîn bû axa gelê min

Evrekî reş ser serê me, mizgîn, ne baran û buhar
Ne biratî ne wekhewî, lê xedra dewlet a zordar

Em hatin bigrin destê wan, lê ew dest ji xwînê sor bûn
Me got em hemî bira ne, lê ji mirovahî dûr bûn

Gawa gehîştin dema xwe, şûna bira bûn gurên har
Bûne xencer û cergê me, bo wan bûye nîşan û kar

Di kela germ a havînê, bi hecet a hewpeyvînê
Pîlanên wan yên hovane, em kirin mêvanê şînê

Em nêzîk bûn ji buharê, zivîstan li me vegerandin
Eş û janên bindestîyê, li ser gelê me sepanandin

Ji warê Urmîya rengîn, mêrxasekî bi nav û deng
Li dinyayê bibû mînak, rêberek zana û çeleng

Hatibû azadî ya me, mafê gelê me yê bindest
Bîşîne ji dagirkeran, ji dujminên kevnepereşt
Roja esmanê kurdan bû, hêvîya axek birîndar
Xweragir bû li hemberî, gef û zordarî ya neyar
Wisa gotin ew nemîne, kes nîne cihê wî rûnê
Gotin gawa ew ji nav wan çû, kurd dê bê hêvî bimîne
Ketin tevgerek bê rûmet, ta dawî bê şoreş a me
Bi xeyalên wan yên wala, wê bisekîne koşîş a me
Ew şehîd bû ta bimîne, şanazî ya dîroka me
Rêya wî jîyana me ye, rêbaza wî ye doza me
Tim xevin a xayînan xave, em rêwîyê rîya wî ne
Kes bawera azadîyê, dilê me de namîne

Helbestvan: Hejar Par (Kelankanî)

Zimanê Kurdî

Berkarê nerşteder :

Cînavên nîşandan di raweya verêşê tenê de dibin berkarên neraşteder . Wek :

1- Zînê pênûsek daye vî hevalî .

- Tu çawa gihiştî vê qûnaxê ? - Koçer hildiperikin van çîyan .

2- Min alîkariya vê keçê kiriye

- Pelên van darên ha diweşin . - Çavên wan dayikan ziwa nabin .

3- Em ji vê dozê venagerin .

- Kurd bi vî zimanê xwe hene - Li wan malên ha vehesin .

Ji van her dû cînavên nîşandan (ev, ew) û ji raweyên wan ên verêşê (vî, vê, van, wî, wê, wan) çend bêjeyên kurtebir bi şeweyekî gelêrî sivik bûne û li hindek herêmên (K J) bikar tên . Hin ji wan bêjeyên kurtebir û pevxiştî, hêj weku cînavên nîşandan tên xebitandin û hin jî bi têgehine dîtir bikar tên. Ew bêje jî ev in :

1- Viya (Vîna) :

Ev bêjeya pevxiştî weku cînavêkî nîşandan bikar tê û ji vê raweya verêşê (vî yê ha) kurtebir bûye . Li vê gorê jî, ev cînavê pevxiştî bo destnîşankirina navên nêz, yên nêzayên yekjimar bikar tê .

Wek :

- Viya (vîna) alîkariya min kiriye .

(Vî yê ha) alîkariya min kiriye . (Vî kesê ha...) - Ez viya, baş nas dikim . - Mêvanên me xizmên viya ne .

2- Vêya (vêna) :

Ev cînavê kurtebir û pevxiştî ji raweya verêşê (vê ya ha) hatiye pevxiştin û ji bo destnîşankirina navên nêz, yên mêzayên yekjimar bikar tê . Wek :

- Vêya (vêna) helbestek xwend .

(Vê ya ha) helbestek xwend . (Vê kesa ha....)

- Helbesta vêya kêşsaz bû .

- Min helbesta vêya nivîsî .

Bi dîtina min, ev her dû raweyên van cînavên nîşandanê (vî yê ha, vê ya ha) bi vî şeweyê jêrîn bûne (viya, vêya) : - Her dû cînavên nîşandan (vî, vê) wekî xwe mane. - Her dû zêder (veqetandek), (yê, ya) hatine avêtin :

(vî...ha, vê...ha) .

- Tîpa (h) ji (ha) yê hatiye avêtin :

(vî....a, vê....a)

- Tîpa navbira dengdêran (y), ketiye navbera her

dû tîpên dengdêr (î,a) û (ê,a) :

(vî, y, a) û (vê, y, a) .

- Tîpa (î) ji (vî), li gora rêzimanê()Sivik bûye :(viya) Di van her dû bêjeyên kurtebir de (vîna, vêna), dîsan ew guherînen li jor, gav bi gav pêk hatine, tenê li şûna tîpa navbir (y), tîpa (n) ya navbir bikar hatiye : (vî – n- a, vê –n – a) .

Hêja ye gotinê ku ev her dû tîpên navbir (y, n), di hindek gotinan de cihê hev digrin .

Wek :

- Kêmayî = Kêmanî .

- Dûrayî = dûranî .

Ev her dû cînavên kurtebir û pevxiştî (viya, vêya) jî, bi şeweyekî gelêrî (li hindek herêman) siviktir bûne û bi rengê (vaya) tene xebitandin . Ev jî devokeke gelêrî ye, dûrî zimanê petî ketiye .

3- Vana : Cînavêkî nîşandan e ji (van ên ha) kurtebir bûye. Ev cînav bo destnîşankirina navên nêz, yên komjimara her dû zayendan (nêr û mê) bikar tê . Wek :

- Vana em fêrî zimên kirin .

- Em li vana dipirsin .

- Hevaltiya vana bêsûd e .

Ev cînav jî, ji (van ên ha) hatiye kurtkirin û pevxiştin : - Van mêrên ha = van ên ha = van...a = vana - Van jinên ha = van ên ha = van... ..a = vana

4- Wiya (wîna) :

Ev jî cînavêkî nîşandan e, ji raweya resen (wî yê ha) kurtebir û pevxiştî ye. Ev cînav bo destnîşankirina navên dûr, yên nêzayên yekjimar bikar tê .

Dom heye...

Agirî

◆ Rojnameya “Agirî” di van malperên jêrên de bixwînin:
◆ www.Kurdistanmedia.com
◆ www.Agirimedia.org
◆ rojnamaagiri@gmail.com
◆ www.facebook.com/Agirikirmanji

Navnîşana derveyî welat: AFKB.P. 102- 75623 ParisCEDEX 13 –FRANCE

E - Mail: Agiri2003@gmail.com

Hejmar (353)

Çend wêneyên dewra perwerdehiya leşkerî ku ji aliyê Dezgeha Rêkxistin a PDKÎ ve bi rê ve çû

